

Sygn. akt IV U 546/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 lipca 2018 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Anna Guniewska
Protokolant:	st. sekr. sądowy Stanisława Bosek

po rozpoznaniu w dniu 11 lipca 2018 r.

sprawy **C. W.**

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

o emeryturę

na skutek odwołania C. W.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

z dnia 7 marca 2018 r. znak: (...)

I. zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. z dnia 7 marca 2018 r. znak: (...) w ten sposób, że przyznaje wnioskodawcy C. W. prawo do emerytury poczynając od dnia 13 lutego 2018 r. i ustala brak odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji

II. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. na rzecz C. W. kwotę 180,00 zł. (sto osiemdziesiąt 00/100 zł.) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego

Sygn. akt IV U 546/18

UZASADNIENIE

Wyroku z dnia 11 lipca 2018 r.

Decyzją z dnia 7 marca 2018 r. znak: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R., wskazując na przepisy ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2017r. poz. 1383) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r. Nr 8, poz. 43) odmówił C. W. prawa do emerytury. W uzasadnieniu powyższego Zakład wskazał, iż wnioskodawca nie udowodnił na dzień 1 stycznia 1999 r. 15 lat zatrudnienia w warunkach szczególnych.

Organ rentowy nie uwzględnił okresu pracy w (...) S.A. od 23.06.1976r. do 23.04.1978r. i od 10.05.1980r. do 31.12.1994r. jako pracy w warunkach szczególnych.

C. W. działający przez pełnomocnika złożył odwołanie od powyższej decyzji. Zarzucił naruszenie art. 32 w zw. z art. 184 i przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego (...) przez błędne uznanie, iż nie spełnia on warunków dotyczących stanowisk pracy, na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach i nie udokumentował czasokresu wykonywania tej pracy. Na okoliczności sporne wnosił o przesłuchanie świadków i dopuszczenie dowodów z dokumentów.

W konsekwencji odwołujący się wnosił o zmianę zaskarżonej decyzji przez przyznanie mu prawa do emerytury i zasądzenie na swą rzecz kosztów zastępstwa procesowego.

W odpowiedzi na odwołanie (...) Oddział w R. wnosił o jego oddalenie, podtrzymując stanowisko prezentowane w zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

C. W. urodził się (...)

Wnioskiem z dnia 13.02.2018r. wystąpił do ZUS o przyznanie prawa do emerytury w wieku obniżonym. Przedkładał dokumenty dotyczące stażu pracowniczego, w tym pracy w warunkach szczególnych.

Analizując zgromadzoną dokumentację w postępowaniu przez organem rentowym, w dniu 7.03.2018r. ZUS wydał zaskarżoną w sprawie decyzję, którą odmawiał wnioskodawcy prawa do emerytury podnosząc, że nie wykazał on wymaganego stażu pracy w warunkach szczególnych.

(dowód: dokumentacja w aktach ZUS)

W Zakładach (...) w R., później (...) S.A., wnioskodawca rozpoczął pracę od 3 września 1973 r. do 31.12.1994r. Początkowo jako uczeń nauki zawodu, a następnie posiadając angaż ślusarza , ślusarza remontowego i ostatnio ślusarza w okresie od 23.06.1976r. do 31.12.1994r. Będąc organizacyjnie przypisany do Wydziału Remontu wykonywał prace w szczególnych warunkach na odlewni polegające na bieżącej konserwacji urządzeń, a więc na wydziale będącym w ruchu, w którym jako podstawowe wykonywane są prace na stanowisku odlewnika i operatora maszyn i urządzeń odlewniczych (dokonywał ich zabezpieczenia pod względem technicznym – konserwacji polegającej na oliwieniu, czyszczeniu, ustawianiu. Podczas zatrudnienia odbył służbę wojskową w okresie od 25.04.1978r. do 11.04.1980r. po której podjął pracę u dotychczasowego pracodawcy

(dowód: świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach z dnia 30.01.2003r. – w aktach organu rentowego, książeczka wojskowa wnioskodawcy, adnotacja w świadectwie pracy z dnia 28.12.1994r. – aktach organu rentowego)

Wnioskodawca, smarował sworznie, uzupełniał olej, naprawiał maszyny odlewnicze , usuwał awarie, naprawiał prasy. Maszyny odlewnicze miały 160 ton nacisku. Na hali było około 40 maszyn. Naprawy i konserwacji maszyn dokonywał bezpośrednio na hali, gdzie narażony był na opary aluminium, wysokie temperatury. Naprawiał też piece odlewnicze.

Organizacyjnie zatrudniony był na Wydziale remontowym a w rzeczywistości pracował cały czas na odlewni na stanowisku ślusarz remontowy.

(dowód: zeznania wnioskodawcy, zeznania świadka E. G. k-27, K. S. (1) k-27-28, akta osobowe, dokumentacja w aktach ZUS)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o powołane dowody. Jako wiarygodne uznał zeznania wnioskodawcy odnośnie rodzaju i charakteru prac wykonywanych w (...) S.A., a także (...) – Zakład (...), które korelują z

twierdzeniami świadków – osób z nim wówczas współpracujących. Powyższe dowody wraz dowodami z dokumentów pozwoliły przesądzić charakter obowiązków wnioskodawcy oraz czasokres wykonywania przez niego pracy w warunkach szczególnych.

Zeznania E. G. i K. S. (2) pozwoliły ustalić też okoliczności istotne w kwestii wykonywania przez wnioskodawcę pracy w tym zakładzie.

Czyniąc ustalenia w sprawie Sąd oparł się także na dowodach z dokumentów, przedłożonych do sprawy w toku postępowania sądowego, zawartych w aktach osobowych a także zgromadzonych w postępowaniu przed organem rentowym. Sporządzone zostały one przez uprawnione podmioty w przepisanej dla nich formie i ocena tych dowodów przez pryzmat zasad logiki i doświadczenia przemawia za uznaniem ich prawdziwości.

Sąd zważył, co następuje:

C. W. wystąpił do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o przyznanie mu prawa do emerytury w wieku obniżonym ze względu na rodzaj wykonywanej pracy. Zważywszy, iż urodził się (...) ustalenie jego uprawnień do świadczenia wymagało zastosowania art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 1383). Ustawa ta w obejmującym przepisy przejściowe rozdziale 2 działu X zawiera szczególną regulację przejściową dotyczącą niektórych ubezpieczonych zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze przed dniem 1 stycznia 1999 r. Mianowicie w art. 184 zostało przewidziane prawo do wcześniejszej emerytury dla zamkniętego katalogu ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r., którzy do końca 1998 r. spełnili ustawowo określone wymogi stażowe. Zróżnicowanie warunków przechodzenia na emeryturę ubezpieczonych, o których mowa w powoływanym przepisie ustawy w stosunku do innych ubezpieczonych dokonane zatem zostało nie tylko według kryterium urodzenia, ale także według dodatkowego kryterium posiadania na dzień 1 stycznia 1999 r. wymaganego stażu "zawodowego" i ubezpieczeniowego (por. uzasadnienie uchwały Sądu Najwyższego z dnia 8 lutego 2007 r. II UZP 14/06 OSNP 2007/13 – 14/199).

Art. 184 dotyczy więc tylko tych ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r., którzy w dniu wejścia ustawy w życie tj. 1 stycznia 1999 r. osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27 (co najmniej 20 lat dla kobiet i co najmniej 25 lat dla mężczyzn).

Takim ubezpieczonym przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32 ustawy pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego. W niniejszej sprawie bezsprzecznie zastosowanie znajdują także przepisy wydanego przez Radę Ministrów w dniu 7 lutego 1983 r. rozporządzenia w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r. Nr 8, poz. 43). Stosownie do jego § 4 ust. 1, mężczyzna, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat i ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Niekwestionowanym w niniejszej sprawie jest, że C. W. ukończył 60 lat życia i posiada w sumie 25 lat 3 miesiące i 1 dzień ogólnego stażu pracy wykazane na dzień 1 stycznia 1999 r., nie jest członkiem OFE.

Stwierdzić należy, iż materiał dowodowy – osobowe źródła dowodu i dowody z dokumentów wskazują, iż wnioskodawca wykonywał w spornym okresie pracę w warunkach szczególnych.

Do obowiązków wnioskodawcy należały bieżące naprawy, konserwacja agregatów i urządzeń na oddziale będącym w ruchu, w którym jako podstawowe wykonywane są prace na stanowisku odlewnika i operatora maszyn i urządzeń

odlewniczych. Wszelkie wątpliwości w tym zakresie zostały w sprawie rozwiane zeznaniami świadków, którzy współpracując z wnioskodawcą posiadali stosowną wiedzę w kwestiach istotnych a dotyczących charakteru jego pracy.

Wnioskodawca wykazał ponad 15 letni staż pracy w warunkach szczególnych.

Jak wskazano na wstępie rozważań w świetle 184 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. powołanego przepisu, ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40 (tj. 60 lat), jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy, a zatem na dzień 1 stycznia 1999 r. osiągnęli: okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury tj. okres co najmniej 15 lat takiej pracy oraz okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27, czyli okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 25 lat dla mężczyzn. Warunkiem uzyskania emerytury wcześniejszej jest również nieprzystąpienie do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenie wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa. Mając na uwadze poczynione w sprawie ustalenia oraz ich prawną ocenę stwierdzić należy, że w dacie wejścia w życie ustawy emerytalnej a to 1 stycznia 1999 r. wnioskodawca spełniał wymóg ogólnego stażu ubezpieczeniowego i stażu zatrudnienia w szczególnych warunkach. Ukończył wiek 60 lat warunkujący nabycie prawa do emerytury z tytułu szczególnych warunków pracy, nie jest członkiem OFE i złożył wniosek o świadczenie.

Skutkiem uprzedniego Sąd stosownie do art. 477¹⁴ § 2 kpc zmienił zaskarżoną w sprawie decyzję i przyznał w/w prawo do świadczenia poczynając od 10 lipca 2017 r. tj. daty złożenia wniosku o świadczenie.

W tym miejscu należy jeszcze wskazać, iż zasady przyznawania i wypłacania świadczeń emerytalno-rentowych reguluje ustawa z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. W myśl art. 118 ust. 1 tej ustawy, organ rentowy wydaje decyzję w sprawie prawa do świadczenia lub ustalenia jego wysokości po raz pierwszy w terminie 30 dni od wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania tej decyzji, przy czym w razie ustalenia prawa do świadczenia lub jego wysokości orzeczeniem organu odwoławczego, za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności uważa się również dzień wpływu prawomocnego orzeczenia organu odwoławczego (ust. 1a). W niniejszej sprawie nie ma podstaw do uznania, iż opóźnienie w przyznaniu świadczenia jest następstwem okoliczności, za które organ rentowy ponosi odpowiedzialność. Chociaż bowiem orzeczenie w sprawie z zakresu ubezpieczeń społecznych ma charakter ustalający i prawo wnioskodawcy do emerytury istniało również w dacie wydania przez ZUS decyzji odmownej, to obowiązek świadczenia po stronie organu rentowego powstał dopiero od chwili ostatecznego rozstrzygnięcia sporu. Odpowiednie dowody przesądzenia kwestii stażu ubezpieczeniowego M. D. zostały zgromadzone dopiero w postępowaniu sądowym zakończonym wyrokiem zmieniającym zaskarżoną decyzję. Za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności.

Orzeczenie o kosztach zastępstwa procesowego oparto na treści art. 98 kpc i § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.